

	СИЛАБУС навчальної дисципліни «ФІНАНСОВИЙ РИНОК»
	Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>D 2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>
	Рік навчання: <u>3-й, семестр 6-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u>
	Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доцент Руда Оксана Леонтіївна
Контактна інформація лектора (e-mail)	ruda@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінансовий ринок» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття 28 год., самостійна робота - 92 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – іспит.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Фінанси», «Макроекономіка», «Гроші та кредит», «Ринок цінних паперів».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Банківська система».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Фінансовий ринок» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Фінансовий ринок» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців фінансово-економічного профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів знань щодо сутності механізму фінансового ринку у фінансовій системі, обґрунтуванні необхідності функціонування фінансових інструментів як засобів

взаємодії фінансового ринку та розкриття суті інфраструктури фінансового ринку, враховуючи чинне законодавство України.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИБИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК12. Розуміти особливості функціонування фондового ринку.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР24. Застосовувати базові теоретичні знання та практичні навички в сфері фондового ринку .

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Фінансовий ринок: сутність, функції та роль в економіці	2	2	6
2	Тема 2 Регулювання фінансового ринку	2	2	6
3	Тема 3 Інфраструктура фінансового ринку. Фінансові посередники.	2	2	8
4	Тема 4. Ризик і ціна капіталу.	2	2	6
5	Тема 5 Процентні ставки та їх структура	2	2	6
6	Тема 6 Грошовий ринок та ринок банківських позичок	4	4	12
7	Тема 7. Ринок капіталів	2	2	6
8	Тема 8. Валютний ринок	2	2	7
9	Тема 9 Ринок деривативів	2	2	7
10	Тема 10. Фондовий ринок.	2	2	7
11	Тема 11. Фондова біржа.	2	2	7
12	Тема 12. Міжнародний фінансовий ринок і його структура.	2	2	7
13	Тема 13. Фінансові кризи та механізм забезпечення стабільності фінансового ринку.	4	2	7
Разом		30	28	92

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	30	Щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	20	Щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за даною проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	32	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	1 раз на семестр	Тестування
Разом		92		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Арутюнян С. С., Арутюнян Р. Р., Грінвальд А. Ф. Фінансовий ринок : навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ, 2018. 256 с.
2. Коваленко Ю. М. (ред.) Фінансовий ринок : підручник : у 2 т. Київ : Центр учбової літератури, 2018.
3. Крикховецька С. О. Фінансовий ринок : навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаника, 2014. 220 с.
4. Кучер Г. В., Вовчак О. Д. Фінансовий ринок : навчальний посібник. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2019. 298 с.
5. Мазаракі А. А., Волосович С. В. Міжнародні фінансові ринки : підручник. Київ : КНТЕУ, 2016. 368 с.
6. Міжнародні валютно-фінансові відносини : підручник / за ред. Т. І. Артёмової. Київ : КНЕУ, 2015. 600 с.
7. Ринок капіталів : навчальний посібник / Холод Б. І., Шевчук О. А. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2017. 280 с.
8. Ринок фінансових послуг : навчальний посібник / за ред. С. В. Онишко. Київ : КНЕУ, 2015. 352 с.
9. Ринок цінних паперів : навчальний посібник / за ред. О. І. Барановського. Київ : КНЕУ, 2016. 312 с.
10. Фінансові ринки : підручник / за ред. І. О. Лютого. Київ : КНЕУ, 2020. 460 с.
11. Шелудько В. М. Фінансовий ринок : підручник. Київ : Знання, 2015. 687 с.

Додаткова

12. Visiahin O. Цифрові вектори розвитку фінансового ринку України. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2025. 2(16), 153-162. <https://doi.org/10.32750/2025-0214>
13. Белін, В. С.. Деглобалізація як виклик для інституційного розвитку фінансового ринку України. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. (11). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15498735>
14. Бурмака М., Приходько Б. Моделювання глобального фондового ринку: методологія та інструментарій. *Міжнародна економічна політика*. 2023. No 2 (39). С. 62–77.
15. Версаль Н., Дудник Я. Краудфандинг як альтернативна fintech-екосистема на фінансовому ринку. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка*. 2021. С. 26–37.
16. Внутрішні виклики регулювання віртуальних активів в Україні. 2024. 28 жовтня. URL: <https://unba.org.ua/publications/9651-vnutrishni->
17. Гуцул І. Інноваційні тренди та їхній вплив на світовий фінансовий ринок. *Сталий розвиток економіки*, (1 (52), 366-371. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-51>
18. Діденко Л., Кондаурова Д., Демінська, Д. Трансформація фінансового ринку через краудфандингові платформи: український та

міжнародний досвід. *Економіка та суспільство*. 2025. (74). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-49>

19. Діденко Л., Костриця Б. Вплив регулювання криптовалют на світовий фінансовий ринок: виклики та можливості для інвесторів. *Економіка та суспільство*. 2025. (72). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-66>

20. Кретов Д., Кретова О. Перспективи цифровізації міжнародного фінансового ринку на сучасному етапі. *Bulletin of Sumy National Agrarian University*. 2025. (1 (101), 20-24. <https://doi.org/10.32782/bsnau.2025.1.4>

21. Рощина Н. В., Шевчук О. А., Кустарьова К. М. Дослідження міжнародного фінансового ринку в умовах діджиталізації: нові можливості. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2021. № 18. С. 44–50.

22. Сорока Б. Р. Цифрова парадигма функціонування глобального фінансового ринку. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Випуск 79. С. 196–200.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
3. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Робота на лекційних заняттях	7
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	3
4	Виконання контрольної роботи	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Робота на лекційних заняттях	8
2	Участь у роботі на практичних заняттях	15
3	Виконання самостійної роботи	2
4	Виконання контрольної роботи	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування (іспит)		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни